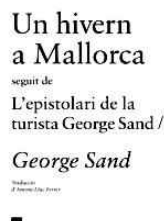

Clàssics al dia Pioner del turisme mallorquí, torna amb un estudi imprescindible

Hivern amb George Sand

George Sand
Un hivern a Mallorca (seguit de L'epistolari de la turista George Sand)
Traducció d'Antoni-Lluc Ferrer

EDICIONS DE 1984
480 PÀGINES
20 EUROS

ADA CASTELLS

Hi ha petites joies literàries que en temps de crisi és encara més sorprenent que arribin a les llibreries. Aquest és el cas de la nova traducció d'*Un hiver à Majorque*, de George Sand, un llibre molt reeditat a l'illa des de la irrupció del turisme de masses. Ara ens arriba, no a la manera de guia *avant la lettre*, sinó amb un treball inèdit d'Antoni-Lluc Ferrer. Com un investigador privat, el també traductor s'ha dedicat a rastrejar les fonts escrites i orals que van ajudar l'escriptora francesa a completar les seves experiències viscudes a l'illa, entre octubre del 1938 i juliol del 1939. El resultat, poca broma, són 90 pàgines de notes i 18 de bibliografia essencial i d'estudis sobre el llibre.

A més, al volum s'han afegit les cartes que va enviar Sand a diversos corresponents durant aquella estada, traduïdes per primera vegada al català. A través d'elles descobrim que a la pobra no li sortia l'article que havia de lliurar per a la *Revue des Deux Mondes* on li demanaven que narrés el seu viatge. Sort que un bon dia de finals del 1840, al pis que compartia amb Frederic Chopin, a Montmartre,

va arribar un paquet amb l'àlbum de gravats *Souvenirs d'un voyage d'art à l'île de Majorque*, de Joseph-Bonaventure Laurens. Va ser oli en un llum. Gràcies a les imatges pintoresques i al seu pròleg, se li van revifar els records i va descobrir fonts que la van ajudar a completar les seves impressions més personals. Li va sortir, no només un article, sinó tot un senyor llibre que encara fa parlar.

El contrast amb aquestes altres veus va ser providencial perquè si l'escriptora s'hagués deixat guiar només per la seva experiència, els mallorquins encara haurien sortit més mal parats. Ho veiem en una de les cartes que envia al seu amic Balzac, quan defineix la població com a salvatge i destaca, amb força mala llet, que són cartaginesos per la seva lleialtat i espanyols pel fanatisme. Esclar que també s'entén que, molt bé, no ho portés, si és que és cert que la van perseguir a pedrades pel crim de no anar a missa i menjar carn divendres, tal com explica.

Si la Sand veiés ara l'illa no s'ho podria creure, encara que ella mateixa ja va escriure que dia vindria que fins i tot els més febles i les dones maques podrien desplaçar-se a Palma sense exposar-se a més fatigues ni incomoditats que si anessin a Ginebra. No va dir que totes elles menjarien carn divendres i després ho celebrarien en una discoteca al passeig marítim de Palma, potser perquè això hauria estat massa atrevit, fins i tot per a una ploma tan observadora com la d'aquesta turista *high cost* que aquest hivern podem rastrejar viatjant per la seva obra.

La novel·lista i feminista francesa George Sand
COL·LECCIÓ PRIVADA / GETTY IMAGES

Autobiografia Un clàssic de la rebel·lia femenina. Sarrazin va passar a la presó 8 dels seus 29 anys de vida i va narrar la seva experiència en aquest llibre

Una estrella fugaç

Albertine Sarrazin
El astrágalo
Pròleg de Patti Smith.
Traducció de Javier Albiñana

SEIX BARRAL
251 PÀGINES
18,50 EUROS

LAURA FREIXAS

Hi ha experiències que la literatura amb prou feines ha reflectit. La de les dones en general: Shakespeare, per exemple, va inventar uns 1.200 personatges, però d'ells, tot just 150 de femenins. No és estrany, potser, tenint en compte que la gran majoria d'escriptors eren, i són, homes. Les escriptores, a més d'escasses, han estat en general dones privilegiades: de família rica, educades amb cura, hereves o rendistes... Tot això torna la francoalgeriana Albertine Sarrazin (1937-1967) en doblement excepcional: una noia nascuda en una casa de beneficència, que va passar entre reixes vuit dels seus vint-i-nou anys de vida.

El llibre que la va donar a conèixer, *El astrágalo*, narra uns mesos de la vida d'Anne, una reclusa que en escapar-se de la presó es trenca

l'astrágalo, un os del peu. No només és evident que Anne és Albertine, sinó que ni tan sols no hi ha canvi de nom pròpiament. En efecte, Sarrazin va ser batejada com Albertine, però la parella que la va adoptar la va anomenar Anne-Marie. Segons algunes versions, el seu pare adoptiu era en realitat el

Nascuda en una casa de beneficència, violada als deu anys, va relatar amb frescor i humor la seva mala sort

seu pare natural, i la seva mare, la criada de la casa; abandonament i adopció haurien estat una comèdia perquè la nena entrés decentment a la família... El cert és que Anne-Albertine, violada pel seu on-

L'escriptora Albertine Sarrazin